dosar nr. 4-23183350-05-4r-01112024

Prima instanţă: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Evgheni Bancov

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

24 februarie 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
Preşedintele completului Vitalie Movilă
Judecător Inga Gorlenco
Judecător Serghei Pilipenco

a judecat în lipsa părților, recursul declarat de Biroul Vamal Sud împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 octombrie 2024, pronunţată în cauza contravenţională la contestația înaintată de Țurcan Ivan, prin intermediul avocatului Grecu Ion, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.1589/23 din 08 decembrie 2023 intentat în baza art.13, art. 287 alin.(10) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare.

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor din dosar, Completul de judecată, -

C O N S T A T Ă :

ÎN FAPT.

La data de 08 decembrie 2023, ora 09:45, agentul constatator Ignatiuc Octavian, inspector principal SPC al Biroului Vamal Sud, a constatat comiterea contravenției prevăzute de art. 13, art. 287 alin. (10) Cod contravențional de către Țurcan Ivan.

Temei de întocmire a procesului verbal cu privire la contravenție și emitere a deciziei de sancționare a servit faptul că la data de 16 iulie 2023 la pista de ieșire din Republica Moldova al postului vamal Ceadîr-Lunga 2 (PVFI rutier), s-a prezentat m/t de model „Nissan X Trail”, cu n/î *****, condus de către Țurcan Ivan, care se deplasa din Republica Moldova în Ucraina. În rezultatul controlului fizic, au fost depistate în geanta personală de pe bancheta din față mărfuri conform anexei nr. 1 la prezentul proces-verbal cu privire la contravenție, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei, nedeclarate organului vamal de către Țurcan Ivan. În conformitate cu art. 4 alin. (1) din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, ”*Bunurile trecute de persoane fizice peste frontiera vamală sunt supuse declarării obligatorii conform prezentei legi, Codului vamal și altor acte normative adoptate în corespundere cu aceasta*”.

Contrar prevederilor menționate, Țurcan Ivan la momentul traversării frontierei de stat nu a declarat organului vamal bunurile transportate.

Acțiunile lui Țurcan Ivan au fost încadrate în prevederile contravenției prevăzute la art. 13, 287 alin (10) Cod contravențional: *tentativa de scoatere de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor si altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin nedeclararea în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune*.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Biroului vamal Sud cu nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, Țurcan Ivan a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei. În conformitate cu art. 431 alin. (4^1), art. 439^7 alin. (1), alin. (2) lit. a) Cod contravențional, au fost supuse confiscării speciale mărfurile conform anexei nr. 1, pct. 1 la procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei, ce aparțin lui Țurcan Ivan. În conformitate cu art. 431 alin. (4^1) Cod contravențional, art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, a fost restituit proprietarului legal Țurcan Ivan unitatea de transport de marca „Nissan X Trail", cu numărul de înmatriculare *****, Vin Code JN1TENT30U0084798, culoare negru, certificatul de înmatriculare cu nr. 199700715, cheia de contact a unității menționate.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator, la data de 15 decembrie 2023 avocatul Grecu Ion în interesele lui Țurcan Ivan a înaintat contestație la autoritatea emitentă, iar la 21 decembrie 2023 contestația a fost înregistrată la Judecătoria Cahul, sediul Central, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, întocmit de agentul constatator Ignatiuc Octavian, inspector principal SPC Biroul vamal Sud; anularea deciziei contravenționale nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, emisă de agentul constatator Antonina Vidrașco, șef Biroul vamal Sud, prin care Țurcan Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional.

În susținerea contestației fiind indicat că, la 08 decembrie 2023 agentul constatator Ignatiuc Octavian a întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie, învinuindu-l pe Țurcan Ivan de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 13, art. 287 alin. (10) Cod contravenţional. La aceiaşi dată, agentul constatator Antonina Vidraşco, a emis decizia, prin care l-a recunoscut pe Ţurcan Ivan vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravenţional, aplicându-i în acest sens amendă contravenţională în cuantum de 500 unităţi convenţionale, ceia ce constituie 25 000 lei, cu confiscarea specială a bunurilor cu valoarea totală în vamă în sumă de 144 148,77 lei. Consideră că atât procesul-verbal cu privire la contravenţie, cât şi decizia contravenţională urmează a fi anulate cu încetarea cauzei contravenţionale în legătură cu lipsa faptei contravenţionale. La caz, este de menţionat că Ţurcan Ivan nu a avut intenţia de eludare a controlului vamal a cruciuliţelor. Aceste cruciuliţe, care se aflau în geanta sa, urmau să fie lăsate acasă înainte de a se deplasa în Ucraina, fapt despre care Ţurcan Ivan a uitat. Fiind audiat la 16 iulie 2023 de către inspectorul vamal Sud, Grosu Maricel, Ţurcan Ivan a declarat despre faptul uitării acestor cruciuliţe în geanta sa. În acest sens, la materialele cauzei a fost anexată copia recipisei eliberate de către Velixarov Serghei, care menţionează că cruciuliţele de argint, 346 la număr, au fost transmise lui Ţurcan Ivan pentru a fi prezentate în hramul „Sfântul Ioan Botezătorul" din mun. Comrat.

Notează că, din cele sus-relatate se dovedeşte cu certitudine că Ţurcan Ivan nu a avut intenţia de eludare a controlului vamal, fapt ce absolveşte persoana de răspundere penală, or art. 8 Cod contravenţional direct dispune: persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai

pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Prin decizia emisă, agentul constatator a admis o ingerinţă inadmisibilă dreptul la un proces echitabil consfinţit în art. 6 CEDO şi în dreptul de proprietate, contrar art. 1 paragraf 1 al Convenţiei CEDO. Având în vedere că agentul constatator, aplicând eronat normele de drept material şi procesual a emis o decizie ilegală, sarcina restabilirii dreptului de proprietate, garantat de Convenţia CEDO, urmează a fi realizată de către instanţa de judecată. În contextul celor precizate în prezenta contestaţie, prin aplicarea eronată a normelor de drept procesual şi material, agentul constatator a emis o decizie viciată, admițând o abatere vădită de la rigorile unui proces contravenţional echitabil şi tolerând violarea dreptului de proprietate.

La 18 ianuarie 2024 reprezentantul Biroului vamal Sud, Mîțăblîndă Denis, a depus referință, solicitând respingerea contestației depuse de Țurcan Ivan ca fiind neîntemeiată.

În susținerea referinței a indicat că, contrar prevederilor art. 173, art. 178 Cod vamal, Țurcan Ivan, în momentul traversării frontierei de stat, nu a declarat organului vamal bijuteriile transportate nedelarându-le în modul stabilit, prin consecința acesta din urma a săvârșit contravenția prevăzută la art. 287 alin. (10) Cod contravențional. De către organul vamal i-a fost oferită contravenientului posibilitatea declarării mărfurilor pe care le transportă în formă verbală, contravenientul însă nu le-a declarat, lotul de marfă fiind depistat de organul vamal în urma controlului vamal, astfel fiind ignorată de către Țurcan Ivan obligaţia sa de a declara mărfurile transportate, or atât timp cât persoana s-a prezentat în punctul vamal, dânsului i se incubă obligația să aibă un rol activ și nu unul pasiv în declararea mărfurilor, fiind stabilit că bunurile transportate au fost depistate deja în cadrul controlului vamal.

Biroul vamal Sub subliniază că, conform anexei la procesul verbal cu nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, au fost reţinute: 346 buc. bijuterii (cruciulițe), 1652,05 grame argint. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1185 din 30.09.2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, în pct. 4 stabileşte: Bunurile calificate drept obiecte de uz personal, conform art. 2 lit. g) din Lege 1569-XV din 20.12.2002, sînt cele procurate (obţinute) pentru folosirea (consumul) persoanei care le deplasează peste frontiera vamală sau pentru membrii familiei acesteia. Potrivit Legii nr 1569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, art. 8 alin. (2) Persoanele fizice au dreptul: de a scoate de pe teritoriul Republicii Moldova: a) bijuterii din metale şi pietre preţioase în cantitate de pînă la 5 unităţi (indiferent de valoarea lor), fără achitarea drepturilor de export, cu condiţia că bijuteriile indicate nu sînt omogene; c) obiecte din metale şi pietre preţioase a căror valoare în vamă depăşeşte suma de 10000 euro şi care nu sînt destinate activităţii comerciale sau de producţie, cu condiţia achitării drepturilor de export, declarării în modul stabilit şi prezentării organului vamal a autorizaţiei eliberate de Ministerul Finanţelor şi Ministerul Culturii, prin care se confirmă costul lor şi faptul că obiectele respective nu prezintă valoare culturală. Potrivit art. 11 alin. (1), (4), (5) din Legea 1569/2002, *destinaţia mărfurilor deplasate de către persoana fizică peste frontiera vamală se determină reieşind din categoria mărfii, cantitatea ei, precum şi din analiza tuturor circumstanţelor călătoriei. (4) La stabilirea destinaţiei mărfurilor se iau în considerare următoarele: a) categoria mărfii: modul de consum, practica de utilizare; b) cantitatea mărfii: articole omogene de aceeaşi denumire, de aceeaşi mărime, model, culoare etc.; (5) Obligaţia de a confirma faptul că marfa nu este destinată activităţii comerciale sau de producţie se pune în seama persoanei fizice care deplasează marfa*.

În acest sens Biroul vamal Sud menţionează faptul că, cantitatea mărfii depistate de organul vamal depăşeşte limita admisă şi necesară persoanei pentru uz personal, fapt pentru care bijuteriile reținute nu pot fi calificate ca fiind pentru scop personal, acestea fiind omogene și supra limita admisă de prevederile legale, motiv care repetat certifică obligația contestatarului de a declara și prezenta spre control vamal a bunurilor trecute peste frontiera vamală. Nu poate fi trecut cu vederea, că din depozițiile date de Țurcan Ivan în procesul-verbal de audiere din 16 iulie 2023, contestatarul admite comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, afirmând faptul că a uitat să declare 346 bijuterii din argint. Biroul vamal menţionează faptul stabilirea sancţiunii pentru contravenţia comisă, emisă în conformitate cu art. 439^{7} alin. (1) Cod contravențional: *Confiscarea specială constă în trecerea forţată şi gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). Alin.(2) lit. a) prevede că sunt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârşirea unei contravenţii,* articolele confiscate conform anexei nr. 1 la procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08.12.2023, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei, reprezintă corpuri delicte în cauza dată, fiind folosite în acţiuni ce contravin prevederilor legale, nu au fost declarate organului vamal la traversarea frontierei de stat, fapt pentru care Biroul vamal Sud legal a dispus confiscarea specială a acestora, așa cum confiscarea specială reprezintă o măsură de siguranţă, care constă în trecerea gratuită în folosul statului a obiectelor care au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existentei ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenţiei. Potrivit sesizării depuse de inspectorul vamal, care a depistat tăinuite 346 de articole din presupuse a fi din argint, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei, ultimul menționează că în urma controlului fizic pe bancheta din față, în geanta personală, a fost depistată o sacoșă camuflată cu bijuterii (cruciulițe) a fi presupuse din argint. Dat fiind faptul că, bijuteriile reținute, nu au fost declarate organului vamal, nefiind în acest sens respectate prevederile art. 173, 174, 178 alin. (1) lit. a) Cod vamal și art. 287 alin. (10) Cod contravențional, și au fost depistate în urma controlului vamal efectuat, Biroul vamal Sud consideră netemeinicia contestației înaintate de către Țurcan Ivan, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită, motiv pentru care Biroul vamal Sud solicită respingerea acesteia, cu menţinerea procesului-verbal cu privire contravenție și deciziei de sancţionare nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023.

Poziţia instanţei care a examinat contestația.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 octombrie 2024, s-a admis parțial contestaţia depusă de Țurcan Ivan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia.

S-a anulat parțial decizia de sancționare nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, adoptată de agentul constatator, șef al Biroului vamal Sud, Vidrașco Antonina, în partea aplicării sancțiunii în formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25 000 (douăzeci mii) lei, față de Țurcan Ivan.

S-a încetat procesul contravențional în privința lui Țurcan Ivan pentru fapta prevăzută de art. 13, art. 287 alin. (10) Cod contravențional, în temeiul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale.

În rest, decizia de sancționare nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, adoptată de agentul constatator, șef al Biroului vamal Sud, Vidrașco Antonina, față de Țurcan Ivan, s-a menținut.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu hotărârea menționată, la 22 octombrie 2024 Biroul Vamal Sud a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii în partea anulării amenzii în mărime de 500 unități convenționale în temeiul expirării termenului de prescripție răspunderii contravenționale, ca neîntemeiată cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată în cadrul Judecătoriei Cahul.

În motivarea recursului a invocat că, spre deosebire de procesul penal, în procesul contravenţional decizia de sancţionare poate fi emisă de către autoritatea competentă să investigheze cazul cu privire la săvârşirea contravenţiei. În acest sens, susține că, termenul de prescripţie curge din momentul săvârşirii contravenţiei şi până la momentul devenirii definitive a deciziei de sancţionare a autorităţii competente să examineze cauza contravenţională, fie prin necontestarea acesteia în termen, fie prin pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti definitive, în caz de contestare a acesteia.

Astfel, menționează că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, fapta contravenţională imputată intimatului Ţurcan Ivan, a fost săvârşită la data de 16 iulie 2023. Procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare, au fost emise la data de 08 decembrie 2023. Astfel, consideră recurentul că, intimatul Ţurcan Ivan, a fost sancţionat pentru săvârşirea contravenţiei în interiorul termenului prescripţiei răspunderii contravenţionale, stipulat în art. 30 alin. (2) Cod contravenţional. Totodată, relatează că, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare din 08 decembrie 2023, nu au devenit definitive, dat fiind faptul că, au fost contestate de către cet. Ţurcan Ivan în instanţa de judecată. Respectiv, invocă că, în cazul din speţă nicidecum instanţa de fond nu putea concluziona asupra intervenirii termenului de prescripţie a răspunderii contravenţionale, din motivul lipsei caracterului definitiv al hotărârii cu privire la cauza contravenţională. Mai menționează că, instanţa de fond în hotărârea contestată a ajuns la concluzia fermă că, vinovăţia cet. Ţurcan Ivan, a fost corect stabilită de către agentul constatator, constatând legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de sancţionare nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, însă invocând că, în cazul din speţă instanţa de fond în mod eronat a făcut trimitere la prevederile art. 441 Cod contravenţional, relatând că procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute de art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art.20-31 Cod Contravenţional. Susține în continuare recurentul că, prevederile respective se aplică în cazul în care, competenţa examinării cauzei contravenţionale aparţine instanţei de judecată, iar în cazul din speţă, competenţa de examinare a cauzei contravenţionale aparţine agentului constatator din cadrul Serviciului Vamal, care a şi examinat cazul contravenţional cu aplicarea sancţiunii contravenţionale în interiorul termenului de prescripție, pentru săvârșirea contravenției în cauză.

Termenul de declarare a recursului

Potrivit art. 468 alin. (1) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1).*

Din actele cauzei se constată că hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 10 octombrie 2024. Potrivit materialelor cauzei copia hotărârii a fost înmânată recurentului Biroul Vamal Sud la 14 februarie 2024. Cererea de recurs a fost depusă la 22 octombrie 2024, astfel, recursul a fost declarat în termen.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Având în vedere prevederile art. 471 alin. (1), (2) din Codul contravențional, *Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.*

În contextul normei enunțate, părțile au fost notificate cu referire la ședința de examinare și li s-a oferit posibilitatea de a depune referințe. La caz nu au fost depuse referințe.

Aprecierea instanţei de recurs.

Cercetând materialele dosarului, analizând argumentele din recursul formulat, Completul de judecată conclude asupra faptului că, recursul declarat de Biroul Vamal Sud este nefondat şi urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele circumstanțe.

Astfel, pentru a elucida aspectele abordate în cererea de recurs, Colegiul judiciar invocă legislația pertinentă cazului și motivele expuse mai jos.

În conformitate cu art. 466 Cod contravenţional, *hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept.*

Colegiul judiciar menționează că la examinarea cauzei contravenționale, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate, precum și a ţinut cont de cerințele articolelor 457 și 458 ale Codului contravențional, care prevăd că*, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*.

Potrivit art. 473, alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii, respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanței de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de recurs a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei.

Din conținutul art. 458 Cod contravenţional, Colegiul judiciar desprinde că ,, *examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravenţională*”.

În urma verificării legalității, temeiniciei şi corectitudinea hotărârii contestate, Completul de judecată reține că, temeiuri întru intervenirea prin casarea acesteia nu au fost constatate.

Astfel, Completul de judecată conchide că potrivit materialelor dosarului, se atestă faptul că, la data de 16 iulie 2023 la pista de ieșire din Republica Moldova al postului vamal Ceadîr-Lunga 2 (PVFI rutier), s-a prezentat m/t de model „Nissan X Trail", cu n/î *****, condus de către Țurcan Ivan, care se deplasa din Republica Moldova în Ucraina. În rezultatul controlului fizic, au fost depistate în geanta personală de pe bancheta din față mărfuri conform anexei nr. 1 la procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei nedeclarate organului vamal de către Țurcan Ivan. În conformitate cu art. 4 alin. (1) din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice (în vigoare până la 01 ianuarie 2024), *bunurile trecute de persoane fizice peste frontiera vamală sunt supuse declarării obligatorii conform prezentei legi, Codului vamal și altor acte normative adoptate în corespundere cu aceasta*. Contrar prevederilor menționate, Țurcan Ivan la momentul traversării frontierei de stat nu a declarat organului vamal bunurile transportate. (f.d.9).

Acțiunile lui Țurcan Ivan au fost încadrate în prevederile contravenției prevăzute la art. 13, 287 alin (10) Cod contravențional: *tentativa de scoatere de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor si altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin nedeclararea în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune*.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Biroului vamal Sud cu nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, Țurcan Ivan a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei. În conformitate cu art. 431 alin. (4^1), art. 439^7 alin. (1), alin. (2) lit. a) Cod contravențional, au fost supuse confiscării speciale mărfurile conform anexei nr. 1, pct. 1 la procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, cu valoarea în vamă totală de 144 148,77 lei, ce aparțin lui Țurcan Ivan. În conformitate cu art. 431 alin. (4^1) Cod contravențional, art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, a fost restituit proprietarului legal Țurcan Ivan unitatea de transport de marca „Nissan X Trail", cu numărul de înmatriculare *****, Vin Code JN1TENT30U0084798, culoare negru, certificatul de înmatriculare cu nr. 199700715, cheia de contact a unității menționate. (f.d.12).

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator, la data de 15 decembrie 2023 avocatul Grecu Ion în interesele lui Țurcan Ivan a înaintat contestație la autoritatea emitentă, iar la 21 decembrie 2023 contestația a fost înregistrată la Judecătoria Cahul, sediul Central, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, întocmit de agentul constatator Ignatiuc Octavian, inspector principal SPC Biroul vamal Sud; anularea deciziei contravenționale nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, emisă de agentul constatator Antonina Vidrașco, șef Biroul vamal Sud.(f.d.1-2).

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 octombrie 2024, s-a admis parțial contestația, s-a anulat parțial decizia emisă de agentul constatator al Biroului vamal Sud în privința lui Țurcan Ivan nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023 în partea aplicării sancțiunii în formă de amendă în mărimea de 25 000 lei, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale. În rest, decizia de sancționare nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, adoptată de agentul constatator, șef al Biroului vamal Sud, Vidrașco Antonina, față de Țurcan Ivan, s-a menținut. (f.d.136-145).

Pentru a pronunța hotărârea instanța de fond a reținut că aferent procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul Biroului vamal Sud nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023, agentul constatator a administrat probe pertinente și concludente, care demonstrează clar și fără echivoc vinovăția lui Țurcan Ivan de comitere a contravenției prevăzute de art.13, art.287 alin.(1) Cod contravențional.

Probele au fost administrate în conformitate cu legislația în vigoare și confirmă incontestabil vina lui Țurcan Ivan de ignorarea normelor de drept care impun o obligație clară de a declara organului vamal bunurile conform rigorilor de drept, faptul dat fiind stipulat și de norma art. 164^2 lit. a), b), h) Cod Vamal.

În acest sens declarativă se prezintă a fi alegațiile contravenientului că nu au fost administrate probe ce să dovedească vina sa, or probele administrate la caz, precum: Sesizarea din 16 iulie 2023, depusă de către Grosu Maricel, care a adus la cunoștință că la 16 iulie 2023, în jurul orei 22:30, la pista de control ieșire s-a prezentat autoturismul de model „Nissan X Trail", cu numărul de înmatriculare *****, condus de Țurcan Ivan, care la întrebarea dacă are bunuri de declarat, Țurcan Ivan a comunicat verbal că nu are ceva bunuri pentru a fi declarate organului vamal. În urma efectuării controlului fizic a mijlocului de transport pe bancheta din față, în geanta personală, a fost depistată o sacoșă camuflată cu bijuterii (cruciulițe) a fi presupuse din argint. În urma controlului fizic detaliat au fost numărate 53 sacoșe din plastic în volum de 346 unități; Act de control fizic vamal nr. 2023-3070-ACF-1 din 17 iulie 2023; Proces-verbal de ridicare a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 16 iulie 2023; Proces-verbal de examinare din 16 iulie 2023; Chitanță despre primirea corpurilor delicte pe dosarul contravențional nr. 565 în privința contravenientului Țurcan Ivan din 17 iulie 2023; Act de expertiză nr. 21 din 24 octombrie 2023, potrivit căruia în urma expertizării s-a stabilit că 346 articole cu greutatea totală 1652,05 grame sunt confecționate din aliaj de argint cu titlul 925^0. Suma evaluării articolelor prezentate pentru expertiză constituie – 192 428 lei; Chitanțele privind evaluarea pietrelor prețioase; declarațiile martorului Grosu Marcel, acestea sunt suficiente pentru a exclude oricare careva dubii, fapt ce combat alegațiile contravenientului.

Lecturând cererea de recurs, Completul de judecată reține că recurentul Biroul Vamal Sud este rezervat cu referire la soluția de anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional în temeiul prescripției, în pofida constatării vinovăției contravenientului de comiterea contravenției în baza art. 13, art.287 alin.(10) Cod contravențional.

Cu referire la cerințele cererii de recurs declarată de Biroul Vamal Sud prin prisma faptului încetării procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, or în recursul formulat recurentul invocă că contravenientul a fost sancționat în interiorul termenului de prescripție, or fapta a fost săvârșită la data de 16 iulie 2023, iar sancțiunea a fost aplicată la data de 08 decembrie 2023.

Astfel, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023 se atestă că fapta contravențională a fost comisă la data de 16 iulie 2023 raportată la prevederile art. 30 Cod contravențional, instanța de fond justificat a constat că la momentul adoptării hotărârii a intervenit termenul de prescripție a răspunderii contravenționale, or dispozițiile art. 30 alin. (1), (2), (5) Cod Contravențional, ***Prescripția înlătură răspunderea contravențională***. ***Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an. Termenul de prescripție curge de la data săvîrşirii contravenţiei şi pînă la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională***.

Prin prisma prevederilor art.26 lit. d) Cod contravențional, *înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale.*

Astfel, în corespundere cu dispozițiile art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravenţional, *procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31.*

Totodată potrivit prevederilor art. 461 Cod contravenţional, *În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravențional*.

În contextul normelor legale enunțate supra instanța de fond justificat a statuat necesitatea încetării procesul verbal cu privire la contravenție nr. 1589/23 din 08 decembrie 2023 intentat în privința lui Țurcan Ivan în baza art.13, art. 287 alin. (10) Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului prescripției răspunderii contravenționale, dat fiind faptul că acest termen a început a curge din data comiterii contravenției (16 iulie 2023), respectiv în cazul intervenirii termenului de prescripție are loc înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției.

Referitor la expirarea termenului de prescripție, pertinente cauzei sunt constatările din Decizia Curții Constituționale nr.34 din 05 martie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la art. 30 alin. (5) din Codul contravențional (semnificația noțiunii de ”definitiv” în procedurile contravenționale), astfel potrivit pct. 24 este indicat că ”*... deşi actul administrativ prin care se constată fapta contravențională şi se aplică o sancțiune contravențională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit, având în vedere faptul că trăsătura ”definitivatului” este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicțional. Prin urmare doar lipsa contestării în termen, însoțită de lipsa motivelor fundamentale pentru repunerea în termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale trăsătura definitivatului...*”.

Notoriu este faptul că încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională, se extinde doar în privința sancțiunii contravenționale– amenda, și nu exclude vinovăția persoanei.

Cu referire la argumentul recurentului precum că la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 30 Cod contravențional, dat fiind că contravenientul Țurcan Ivan a fost sancționat în interiorul termenului de prescripție, or însuși recurentul a nominalizat că procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost contestate de contravenient, prin urmare nu erau definitive.

Sub aspectul dezacordului reprezentantului Biroului Vamal Sud în sensul anulării deciziei de sancționare sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, față de Țurcan Ivan este lipsit de temei legal în contextul constatării vinovăției contravenientului în comiterea contravenției prevăzute la art.13, art. 287 alin.(10) Cod contravențional și încetării procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, or de la data comiterii contravenției 16 iulie 2023 și până la data de examinării cauzei contravenționale (10 octombrie 2024) a trecut mai bine de un an.

Totodată în corespundere cu prevederile art. 462 alin.(5) Cod contravențional „*Dispozitivul cuprinde: a) soluţia privind încetarea procesului contravenţional; sau b) soluţia cu privire la vinovăţia persoanei de săvîrşirea contravenţiei imputate şi, după caz, la stabilirea sancţiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranţă sau la înlăturarea executării sancţiunii”*. În

contextul normei enunțate, raportate la circumstanțele de fapt și de drept a cauzei se atestă că instanța de fond a emis o soluție justă.

Din aceste considerente, Colegiul judiciar reține că, recursul înaintat de Biroului Vamal Sud nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 466 din Codul contravenţional pentru atacarea hotărârii cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicată doar opinia subiectivă a recurentului precum că instanța de fond a dat o apreciere greșită a circumstanțelor cauzei, fapt ce a fost integral combătut prin constatările menționate supra, motiv ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat.

Dat fiind că potrivit art. 470 alin. (3) din Codul contravenţional, instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului, circumstanţe care la caz nu se regăsesc.

Din cele enunțate mai sus, Colegiul judiciar indică că, la examinarea contestației instanța de fond a ținut cont de normele de drept prevăzute de Codul contravențional, a dat o apreciere justă corectă probelor şi a adoptat o hotărâre legală şi întemeiată, din care considerente recursul declarat de Biroul Vamal Sud urmează a fi respins ca nefondat, iar hotărârea instanței de fond este legală şi întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, hotărârea urmând a fi menținută fără modificări.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art. 473, alin. (1), pct. 1), lit. c), 474 Cod contravenţional, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de Biroul Vamal Sud.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 octombrie 2024, pronunţată în cauza contravenţională intentată la contestația înaintată de Țurcan Ivan, prin intermediul avocatului Grecu Ion, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.1589/23 din 08 decembrie 2023 în baza art.13, art. 287 alin.(10) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare.

Decizia este irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele completului, judecător Vitalie MOVILĂ

Judecătorii Inga GORLENCO

Serghei PILIPENCO